

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Septima. De Aëre, Aqua, & Igne.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

& Tigris; in India Ganges, & Indus in Tartaria Obius.

In Asia sunt celebratiores montes isti: Libanus in Syria; in Arabia petrosa Sinai & Seir; Taurus in Natolia & Imaus in magna Tartaria.

Africa Tertia Orbis pars notissima, in ea sunt sequentes Provinciae & Regna. Primò *Aegyptum*, in qua sunt celebratissimae Civitates Alcair olim Memphis, Alexandria & Damiat. Secundo *Barbaria*, in qua haec sunt Provinciae & Libes, Baria, Tunis, olim Carthago, Tripolis, Tremisen, Alger, Fez, ubi est Respublica Sales, Maroco & Dara. Tertiò *Biledulgerit*. Quartò *Sarra*. Quintò *Mauritania*, seu Nigritania, in qua sunt Senega, Guinea. Sextò *Aethiopia* interior dicta Aabyssina. Septimò Exterior, in qua sunt sequentes Provinciae: Congo, Monomotapa, Zangibar, huc pertinent Cafates, Kilon, Mombaza, Melinde & Aian, quò spectant Adel, Adea, Magaduzzo.

In Africa sunt sequentes Insulae; Canariae Insulae, d' Ascension, S. Thomae, S. Helena, Madagascari, seu S. Laurentii, Zocotora, in qua Aloë crescit, Insulae Mascarenia, inter Madagascari & Africam.

Promontoria verò sunt celebrata, Cabo Verbe, Cabo Lopo, Gonsalves, & bonae spei.

In Africa sunt sequentia nomina Oceani, mare Atlanticum, Aethiopicum, Oceanus Orientalis, mare Indicum, Asperum, & Insulae Madagascari.

In Africa sunt sequentes Sinus: mare Mediterraneum, mare Rubrum, Sinus Barbaricus. Freta: Herculeum & Babel, Mandel. Lacus isti: Zaire, Zaflan, Niger. Fluvii: Nilus, Zaire & Niger. Montes: Atlas in Mauritania, Sierra, montes Lunae, Pico in Insula Canarica, Teneriffa.

America recentissimè inventa Orbis pars maxima, dividitur in Septentrionalem & Meridionalem. Septentrionalis habet primò Canadam, quae subdividitur in Eskotilandiam, Corterealem & Terram Laboradon. In Septentrionali secundò est Nova Francia, ad quam pertinet Norumbega. Tertiò Virginea. Quartò Florida. Quintò Nova Granata. Sextò Nova Hispania, ad quam pertinet Nova Gallicia, Mechoacan, Mexicana, cum Civitate Mexico, Jucatan, Guatimola & Nicaragua.

In America Meridionali sunt primò Castellae aurea, in qua sunt Civitates Nombre de Dios & Panama, item Carthagena. Secundo Bagota. Regnum Peru, seu Peruvia, in qua sunt Civitates Lima, Camana, Cusco, Quito, Potosi. Tertiò Chili. Quartò Chica. Quintò Brasilia, in qua sunt Civitates Todos los Santos, seu omnium Sanctorum, Pajmambuco, Peraguaria.

F. Amandi Hermann Physica.

In America sunt sequentes Insulae: Terra nova, California, Hispaniola, Cuba, Jamaica, Insulae Principis, omnes in sinu Mexicano, Insulae Camarcanae, seu Caribes, Insulae Barbados & Salomonis.

Insula.

In America Oceanus duplex tantum nomen fortitus est, mare del Nort & Mar del Zur, seu Pacificum. Sinus sunt: Mare Vermetum, seu Californium, Sinus Mexicanus & Kudsonii. Freta verò: Magellanicum, le maire, Davis Forbichers & Arican. Lacus Titicaca in America Merid. Nicaragua Froquois in Canada, Eupama, Puerto delos Reges in Brasilia & Parime. Fluvii Maragnon, seu Amazonum fluvius di Plata & Faniro.

Sinus, Lacus, freta fluvii.

Et haec est descriptio totius Orbis terrarum, Amice Lector, paulò fufius quam speravi, feci tamen non adimplendae chartae gratia, sed tam curiositati tuae providendo, hanc etenim Lestione totam facile peragrate poteris, omnemque distributionem recensere & utilitati consulendo, hanc enim in Geographicis descriptionibus juvari, & tu opellam hanc magis perficere te valebis.

De magnitudine dixerunt alii & ego hoc, unicum, respectu Caeli punctum est. Et cur ergò tanti terrena aestimantur? Apud Aristotelem tamen habet milliaria 50000. apud Eratosthenem 31500. apud Hipparchum 34625. apud Ptolomaeum 22500. apud Alphraganum 20400. & apud Recentiores in ambitu suo continet milliaria 19080.

QUAESTIO VII.

De Aere Aqua & Igne.

Pro Aere aliud dici non est necesse, quam cum in tres regiones distribui, *supremam*, scilicet, *mediam* & *infimam*. Infima proxima nobis incipit à superficie terrae & aquae, & protenditur usque ad certum locum, ad quem pervenit notabilis reflexio radiorum solarium à terra: media incipit à superiori parte infimae regionis, & protenditur usque ad certum locum, ad quem altissimae nubes ascendere possunt, in qua generantur nubes, grando, nix, &c. Deinde sequitur *suprema*, quae protenditur usque ad superficiem concavam ignis, in hac regione generantur metheora ignita.

I. Aër habet tres Regiones.

De Aqua Quaes primò: Quo pacto aquae maris contineri possint in cavernis terrae, quae constituunt regionem maris? Ratio dubitandi est: Quia moles aquarum, quae appellatur mare major videtur esse, quam sit tota terra, cum aqua sit Elementum superius & nobilius, quodque in initio creationis mundi totum terrarum Orbem circumambiebat, & praeterea sit rarius

II. Quomodo aqua possit contineri in cavernis.

0000 atque

atque tenuius, eaque mole grandius, quam terra. Respondetur: Cavitates illas terrae, quas Dei imperio tertiae Creationis mundi die existisse supra dixi, & quae sunt receptacula maris, esse ingentes. Deinde: aquas ipsas, dum circumfundebantur orbi, multo rariores & tenuiores fuisse, & ut aliqui volunt, modo materiae nebulosae operuisse terram, tum sine cavitate perfectè sphaerica segregatas, aut multum coactas fuisse, densatasque, unde & factum, ut minore loco & receptaculo egerent. Ex eo autem, quod aqua initio ambiat terram, non rectè inferitur, eandem majorem esse terram. Licet enim undique in orbem circumdaret terram, multo tamen minor erat altitudo à superficie terrae ad superficiem illius, quam altitudo terrae à centro ad ipsius superficiem, & sine dubio DEUS aquas, quas die tertio terrae receptaculis reclusurus erat, in ea quantitate initio condidit; quanta illis concludi commodè posset; terram verò multis partibus majorem esse, quam aquam, ostendunt Mathematici. Quod autem Aqua nobilior sit Elementum, quam terra, non arguit, id esse etiam majus. Orbis enim Solis, nobilior est, quam orbis Martis & caeteri orbis superiores, nec tamen major, cum ambiatur ab orbe Martis.

III. *Quare mare in tot finis sit divisum.*
Quaeres secundò: Cur mare in tot finis divisum, & non potius in unum locum simul collectum? Respondeo: causam esse, ut ea ratione tota terra discooperta proximior esset mari, atque ita commodius irrigaretur pluviis, quae majori ex parte fiunt ex vaporibus è mari elevatis, & ut commodius ventis maris refrigeraretur.

IV. *Nullum animal vivit in igne.*
Quaeres tertio: Utrum aliquod animal in igne vivere possit? Respondeo non posse. Ratio est, quia ad vitam animantium certum requiritur temperamentum primarum qualitatum, hoc enim forma substantialis necessariò requirit ad sui conservationem in materia, & sine eodem nec tactus esse potest, & consequenter nec vita animalis; At hujusmodi temperamentum ignis, sua acrimonia & agendi efficacia dissolvit: ergò.

V. *Nec Pyrausta, nec Salamandra in igne vivit.*
Dices: Aristoteles lib. 7. de hist. anim. c. 19. scribit, animal quoddam pennarum, muscis grandibus paulò majus, quod πυραυστα, vel Pyralis dici solet, in Cypro in arariis fornacibus, ubi Chalcites lapis ingestus compluribus diebus crematur, nasci & vivere, & si longius paulò avolet ob igne, statim emori. Idem etiam refert Plinius l. 11. c. 36. Idè loco citato scribit Aristoteles de Salamandra, & Plinius l. 11. c. 36.

nonnulla corpora esse animalium (inquit Aristoteles) quae igne non absumantur, Salamandra claro documento est; quae, ut ajunt, ignem, ambulans per eum, extinguit. Respondeo Aristotelem lib. 2. de Gen. an. c. 3. disertè dicere, nullum animal generari ab igne (& ex principiis illius planè deducitur) nec vivere in eodem ullum animal posse. Quare quod de Pyrausta, & Salamandra illis locis dixit, non tam asserendo, & ex propria sententia pronuntiassè censendus est, quam ex aliorum sententia retulisse. Quod etiam illud, ut ajunt, indicat. Et Salamandram, licet, quia primò humidæ & frigidae naturæ est, suo attractu prunas aliquamdiu extinguere perhibeatur, nihilominus tamen igni non diu resistere, testatur Dioscor. lib. 2. c. 52. & Galen.

Quaeres quartò: Utrum aliquod mixtum omninò illæsum conservari possit in igne? Respondeo, licet quaedam inveniuntur mixta adeò compactæ & frigidae naturæ, ut igni magnopere reluctentur, nullum tamen esse, quod non calefieri & falcem, quoad compositionem qualitatum, dissolvi possit ab igne. Ratio est, quodcunque corpus mixtum non resistit actioni ignis, nisi ratione soliditatis & frigoris; at soliditas, licet retardare nonnullam actionem ignis possit, non tamen ex toto impedire potest. Pari ratione neque frigus, cum calor, qui summus est in igne, sic a vior frigore etiam summo, quod tamen non est in illo mixto, sed solum in aqua & terra, ut de his constat ex supra dictis, & de illo constabit ex infra dicendis: ergò.

Dices: Adamas naturam habet ignis, ferrique contemptricem, ut scribit Plinius lib. 37. nat. hist. c. 4. ita ut potius malleos, incandescentes frangat, quam ictibus cedat & non solum conservetur in igne, sed ne calefiat quidem, sicutem, ut aliqui scribunt, usque ad nonum diem. Idem lib. 36. c. 19. de Amiante lapide, qui in nido quarundam Aquilarum invenitur & dicitur Αἰτιβες, id est aquilaris. Respondent Combricenses, certà experientia constare, Adamantem & idem erit de aliis, in calefere igne ceresque ab igne & malleorum ictu, ac minore etiam vi confringi. Illud tamen verum esse, Adamantem, cum ipse alia corpora facile cavari à nullo, quantumvis duro, posse, neque expoliti, aut scalpi nisi aut suis ramentis, aut affricatu alterius. Hæc de Elementis.

